

NOVINE

Pobožen. družbeni, pismeni list za vogrske Slovence.
PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Cena Novin je na leto vsakoml na njegov naslov 6 K.
 Sküpnö v edne faro 4 K.

Cena Novin v Ameriko je na leto 12 K.
 Cena ednoga drobca je doma 6 filerov.

VREDNIK:

KLEKL JOŽEF

vp. pleb. v Crensovelb, CSERFÖLD, Zalamegyo.
 K tomü se more pošilati naročilne l val dopisl, nej
 pa v tiskarno.

Vsi naročniki tak domači kak ameriöanski
 dobijo k NOVINAM brezplačno vsaki mesec
 „Marijin List“ i na konci leta „Kalendar
 Srca Jesušovoga.“

Veseli se o Marija, alleluja!

(Antiphona).

Vüzem, veselja den! Veselja den za dobre düše. Pa je bila kda bolša düša od Marijine? Nikdar ne. Njeno veselje je zato dnes tüdi največše. „Veselte se v Gospodi i radüjte pravični; hvalite se, ki ste vednakoga srca.“ (Ps. 31. 11.) Z temi rečmi pozavlja sama radost, dober Bog, svoje verne düšice, naj kipiyo v veselji pri njem. „Veselte se v Gospodi!“ To je prava i jedina radost. Brez Boga ki se veseli, žuč pije, čeravno se zaprvič sladek vidi. Gdaga požré, te ovara bridkočo njegovo. Plesi, gostüvanja, zabave, kratkočasja i drüge svetcke veselice otrüdiyo telo i vznemiriyö düšo. Bog se ne išče pri njih, samo telo, zato se pa ženja ponjih, kak sv. Pavel apostol pravi, tüdi samo telo, to je gniloba, mantra, nemir. Keliko več dobi, ki düševno veselje išče! On Boga dobi. Bog je radost njega iskajočih. Večni Bog, najbolši Bog, najlepši Bog. Düša moja, razumiš ti to: najbolši, najlepši, večni Bog? Razumiš ti to: dobiti Onoga, ki je od vse lepote neskončno lepši, ki je od vse dobrote neskončno bolši pa ga te ne milijon let, nego na veke za svojega meti? — Vidiš to je dobila Marija dnes, toga veselja se je vdeležila na vüzemsko nedelo. Odičeni Jezus, v neskončnoj lepoti i milobi se njoj prikaže živ, koga je mrtvoga zakopala pred tremi dnevi. Vidi ga tak, kak de v nebi kralüvao, jezero sunc svetloba je čarna tema proti njegovej svetlobi, vsi demanti, biseri sveta so menje vredni kak to najpozadnejše blato poleg njegovih odičenih ran. Ne vmerje več, ne de trpelo to telo več, štero njemi je ona dala, vekomaj de živ njeni sin v toj lepoti i kralüvao nad celim svetom pa ga tüdi sodo zato ka ga je odrešo. Vse, kaj se je dozda

godilo v njenom prečistom maternom srci, se je oživelo znova pred njov. Zapüščenost bethlehemske štalice, groza püstine pri begi v Egipt, siromaštvo nazaretske hišice, sovražtvo židovov obsodba Pilata, strašno križanje, tužno vmiranje, prežalosten pokop vse to je pred njo stopilo, kda je ovarala pred sebov živoga Boga, odičenoga sodnika sveta, svojega predragoga, jedinoga sina. I vse to njoj je v veselje slüžilo. Križi se smejala zdaj, grob je pozdravljala, trnjav venec i cveke bodeče je radostno gledala, vse se njoj je v veselje spremenilo, zato ka je zrok bilo njegove dike. Trpljenje se spremeni v veselje. Zdaj je zarazmila popolnoma Jezusove reči: „Vaša žalost se v radost spremeni.“ (Jan. XVI. 20.) Kaj je britkoga bilo, je na veke minolo, veselje, štero je pa nastalo, de na veke trpelo. V topila se je v lepoto i diko svojega mrtvoga a zdaj oživeloga sina i občütüla tak veliko radost pri njem, ka bi se njoj düša ločiti mogla od tela, če bi jo njeni dober Jezus počüdi ne bio obdržao v njem. Morje žalosti se spremenilo v morje radosti, morje žalosti se posüšilo, v šterom je plavala njena düša, z morja radosti, v štero so je pa zdaj pogrozila, ne samo ka se nikdar niedna kapljica ne posüši, nego vsaki hip vekše bo postajalo to vso vekivečno večnost.

I ta radost Marijina je tüdi naša. Mati nam je. Mati pa, če je dobra, se ne more sama veseliti, nego razdeli svoje radost med deco svojo. Najbolša mati je Marija. Več nišče ne včino i ne mogo včiniti za nas kak ona. Radost svojo nezmerno bo zato nam svojoj deci v največšej meri delila. — Z Marijov bom se veselio! Oj kak tolažljivo je to za trpečo mojo düšo! Mati moja je vesela i vekomaj bo, meni, svojemi deteti tüdi da vživati svojo radost!

Pride tisti čas! Pride vüra ločitve,

pride čas, kda moj križ na zemlji sam ostane, jaz bom pa v grobi mirno spao, jaz bom pa z düšov k Mariji hiteo veselit se. Kak dugo? Vekomaj. Mati me čaka že, krona je spletena, obleka svetlosti dogotovljena, edno fali še samo: rane moje düše, mojega trpljenja ne so dorasle še, križ moj je premali še, trpljenje preslabo. — Si zbrisem suzo pokore za vso nepotrpljivost i močno obečam: bom mirno, veselo trpo vse, ščista vse, naj večna alleluja me pri materi Mariji veseli.

Najvekša pa je ljübezen.

Spisao M. Carnot.

Nad Českim lesom*) pripeka poletno sunce. Njegovi traki se odbijajo na oknah samotne hiše dovce Kate. Ravno najlepši den za žetvo, če bi bio Ferdi doma! Ne v Galiciji, — ne, v Sibiriji mora biti. Ovak bi že gotovo pisao svojoj mami kakšo karto, od marcija mao. Ali zobstonj čaka pošto.

Kata stoji pri okni. Kak so njoj vlasje seri postali. Čarne oči so njoj postali milejše, vekše. Lepša je zdaj, kak kda je pri zdavanji bila. Lepša celo kak deklina na klopi pri peči z šopom zreloga vlatovja v roki.

„Treza, si že čüla praviti, ka rdeče in čarno na lesi (logi) pomeni krv in mrtvečki prt?“

„Ve je pa ne rdeče pa čarno, liki sunce sija kak vsikdar v juliji. Trebelo bi že žeti. Ali pa ščete, ka vam vse preide?“

„Ne mi je za zrnje, ne mi je za krühi, če mojega Ferdija ne de domo, če je mrtve, če ga je glad bujo v Sibiriji.“

„Mejte pamet!“

Zopet tihota, sama Katino oddihavanje se je čülo; zdaj zaendrugim kak streli iz strelskega jarka, zdaj bole poredci, kak oddihavanje vmirajočega ranjenca. Stenska vüra je tiho tiktakala in zmes so se trla süha betva med Trezinimi prstami.

*) Češki les so gore na Českom.

Treza je nestrpna. Že skoro celo leto je zapuščena sneha! Kda se je vojna začela in je mogeo na drugi den v vojaško obleki oditi v Prago*), je prišla z objokanimi očmi v to hižo in dobila od Ferdija zlati prstan. Tak so si dogučali, ka de za tri mesece — duže bojna tak nede trpela! — gostüvanje!

Kata je poglednola na vüro: „Že de štiri? Počakam pošto, znabiti dnes kaj pride. Si dobro poglednola v novinah, je ne med mrtvimi? Med telkimi imeni oko preveč lahko štero preskoči.“

„Te pa mislite, ka ne vem čitati?“

„Dobro, dobro, samo ne bodi tak čemerasta, Treza! Žetvo pa dnes nehajve. Mislim, ka se mora skoro odločiti. Ve te že poženjamo. Bog ti plati, za dobro volo, Treza!“

„Naj bo, idem, da me tak neščete poslušati.“

„Ka de to gučala! Vütro proti večeri pá pogledni tusem, če ti je ne neprilično.“

„Že bo. Z Bogom!“

„Idi z Bogom!“

Treza je zaprla za seboj dveri in šla. Nekaj je bilo med njima, ka jihvi je ločilo. Kata je topo gledala vün na temni les. Videla je ná mestah tmične oblake v sunčnoj svetlobi.

Treza se je ne nikaj paščila proti domi. Šla je navzgor proti cerkvi, ali za molitev njoj je ne bilo. Pred očmi je videla podobo lagoje punice, kak se čte v povestah, štere dosta lažejo. Na misel so njoj prišle pesmi od zaročnika daleč v tujini, šteri drugo išče, drugo ljubi, in kak daleč je od Českoga lesa do Sibirije, kak mnogo vojakov — — nekaj jo je stoplo: če bi Ferdiji izstrelili oko, če bi ga obstrelili — — —

Sploh bolj čarno in rdeče je postajalo nad Českim lesom, kak če bi se vse svetlo, lepo spremenilo v plamen in vogelje.

Pá je ne dobila pisma dovica Kata. Bolj kak kdaj jo je obhajala misel: Zdaj sem brez doma; zdaj mi je kuča in polje več nikaj ne vredno!

Tam nendri vejgahog gde v sovražnoj deželi je moj Ferdi. Živ ali mrtev? Mati ne sme znati? Če je v lazareti (bolnišnica) ali ne sme pisati? O meni slobodno piše, čeravno je —. Tak ga imam rada, kak gda smo ga krstili pred 24 letami. Pa njegova zaročnica? O če pride — ves ranjeni, razrezani domo!

Pa če je ravno ne v lazareti, tam je dosta drugih. Njegovi tovariši morejo kaj znati od Ferdija! Jaz pa sedim tū in vmiram od ljubezni in od hrepenenja po njem! Den za dnevom odide, te de pa prekesno — — —

Treza je vlatovje na klopi povrgla.

„Ne maram če de to cela moja žetva! Nekak že poženja. Moram, moram!“

Šla je v zadnjo hižo, si oblekla čarno svilno obleko, v šteroj je hodila k zdavanji, vzela za prgišče srebrnih koron

in spravila vküp. ka njoj je pamet in ljubav zmisli dala. In ljubav je mislila samo na Ferdija, kaj bi ga moglo razveseliti, če je znabiti v šterom lazareti v Pragi ali celo v casarskom Beči. Ne je to zato tak strašno daleč! Oh moj Ferdi je mogeo dosta več hoditi. — —

Grmelo je, ali ne je zapazila. Močen veter je pihao, tak ka so slaba okna sklepetala.

Šla je v prednjo hižo. Kaj ka je zdaj tak svetlo, tak svetlo. Vüni se je vlevao dež kak iz škafa. „Ej ka to meni, teh par kapljic! Ve je ne kamenje.“

* * *

„Sestra Serafina, stara Čehinja stoji vüni in šče biti sestra v lazareti.“

Za par minot je stala Kata z velikim korbom z podkovanimi šovlinjami pred sestrov Serafinov, prednicov največšega lazareta v Pragi. Ali je prinesla obveze ali vino? Ne, sestra šče biti. Ali nema nikoga doma? Ne, hiša je zaklenjena. Ali jo je ne strah betežnikov, ranjencov, vmiračojih? Ne, teliko ljubezni še ma v sebi. Ali bi zaistino rada poglednola lazaret? Da, in vse, vse de delala noč i den, ka de samo što od nje zelo. Ali hoče to obleko na sebi imeti? Da, zato ka jo je imela te, kda je pri zdavanji bila in jo veseli, ka jo je dozdaj prihranila. In ali si ne bi obula raj ležejšo obütel? To pač; ti šolinji so bili za na dugo pot, zdaj njoj več ne trebe, podkovanih, zdaj je prišla do cilja, do cilja — — —

Še tisti večer je Kata s sestrov Serafinov prehodila vse dvorane (večše hiže) lazaretove, s sklenjenimi, vküpdjanimi rokami z vlažnimi ali ostrimi očmi. In če je imeo šteri vojak zavezano čelo, oči, je spitala, što je. —

„Oh, mojega Ferdija nega tū!“

„Dajte Bogi hvalo za to! Gotovo je še živ, zdrav, brez ran —“

„Sestra Serafina, ali že cele tedne, mesece ne piše!“

„Teliko pisem in kart se zgubi... Ali je Ferdijovoga imena ne bilo v novinah med mrtvimi?“

„Ferdijova zaročnica je vse preglednola —“

„Ona bi je gotovo najšla! Mama, vaš Ferdi pride nazaj, vüpajte se! Ite samo domo! Tū je prežmetno za vas.“

„Za mene? Naj ostanem, naj! Den in noč bom delala vse, ka trebe. Slobodno spitavlem vojake, če šteri mojega Ferdija pozna, če zna kaj od njega?“

Sestra Serafina se je smehljala.

„Ne bom nikaj nepotrebnoga brbrala. To se ne spodobi. Kde so rane, tam mora na večnost misliti —“

Kata je ostala več tednov v lazareti. Skoro vsako vüro so prihajali in odhajali novi gostje. Ali nieden ne ve nikaj od Ferdija. Znankar je v Sibiriji. Včera je eden pravo, ka jih je v Srbiji tūdi dosta spadnola pa spomrlo. Najbrže je Ferdi med njimi. Gospod Bog njemi daj večni mir!“

Samo ednok je mogla sestra Serafina

Kato nazajdržati; Kata je štela iti v Beč pozvedavat za Ferdijom; dobri casar njoj prej mora dati kakše pismo. Sestra Serafina njaj je dopovedala, ka casar Franc Jožef ne more dati cele države popišati kak casar August; naj ima potrpljenje kak jezere drugih Austrijank! Kata je bila na to tiha in mirna skoro kak Mati Jezusova na Kalvariji pod križom, z mokrimi očmi, s sklenjenimi rokami —

Ali prišeo je veseli glas za mater od Českoga lesa. Iz domače vesi je prišlo ka je v Pragi čakala iz Sibiriji:

Karta od Ferdija!

Vsa zmoždžena, prečakana. preštemplana je bila, liki edno se je razločno čtelo na njoj: Ferdi je v Sibiriji živ in zdrav pa že pride domo, po bojni. Vse lepo pozdravlja — — —

Kata je stala pri okni gledala morje hiš v trakah večernoga sunca; k njoj je stopila sestra Serafina:

„Mati, se jočete? Ste kakši žalosten glas dobili?“

„Moj Bog, ne, ne! Moj Ferdi je živ in pride domo!“

„Bodite radi!“

„Nanč ne morem prenašati toga velikoga veselja. Skoro mi je žmetno pri srci! Moram iti molit, moram pred večni posvet.“

V kapelo pred večno luč je nesla karto iz Sibirije. Nato je pa prehodila vse dvorane od postele do postele in kazala Ferdijovo karto.

Ali čüdno, na svojo hišo, na Trezo je ne mislila. Prej več ne de šla domo, je pravila sestri Serafini. Njena sreča sega že do nebes.

Drugo jütro je Kata ne bila kak po navadi pred sunčnim izhodom v kapeli. Sestra Serafina je poklonkala na njene dvere. Nikšega odgovora.

„Mati Kata, zadnja meša —“

Nikomi nikaj.

Kata je ležala na postelji v čarnoj svilenoj zdavanjskoj obleki, na belom prti, pri odpretom okni; toplo jütranje sunce jo je obsevalo.

V rokah je držala karto iz Sibiriji.

Nedeljsko zvonjenje praških zvonov jo ji več ne obüdilo, njo zvesto, ljubečo mater. Njene roke so bile mrzle, vüstnice modre in nebeški nasmehljaj na njih.

100 litrov domače pijače

Elpis!

vkrepčevalne, tēne in žejo gasēče si more vsaki sam

napraviti za male stroške. V zalogi so: ananas, jaboka, grenadina, maline, muškateška, meta, pomaranče, strašnica in višnja. Neuspeh izključen. Ta domača pijača se pije po leti mrzlo po zimi pa vroče namesto ruma. Snovi z natenenim navodilom stanejo K 12 poštne prosto proti povzetji. Za kmetijstva, večša hišna gospodarstva, delavnice, tovarne i. t. d. je to sredstvo velikanske vrednosti, ker se delavci s to pijačovo okrepčajo ne da bi bili pijani ali pa da bi zgubili na delavskoj zmožnosti

Janez Grolich, drogerija „pri angelju“ Brno štev. 85. Moravsko.

*) Praga je glavno mesto Českoga.

Iz vode, — v vodo.

Knjiga, v šteroj se niže popisano da čteti, je se 15. stoletja štampana.

Neki trgovec iz Strassburga je po morji na daljni izhod odpotůvao. Neki den se je morje začelo burkati i naš trgovec je tůdi dobo morsko bolezen. (Pri tom betegi jakō tere človeka.) V strahi je pvršlo z srebrom napunjeno žačko na stolici, sam pa se priguo prek grajke. Opica štero je neki potnik meo z seboj, je žačko hitro popadnola i ž njov zplezila na vrh glavnoga jamba. Tam je žačko odprla pa vrgla dva dolara na ladjo, ednoga pa v morje. I to je točno tečas opravljal, dokeč se žačka ne spraznila. Na zadnje je to dolvrgla na ladjo posestniki, šteri je z trůdom brao vkůp svoje peneze. Domo pridoč trgovec je svojoj ženi pripovedavao svoj potni dogodek. I tá namesto toga, da bi se tožila ali krikō guala, je to pravila: „Si lahko veseli, ka sva samo to za kažen dobila. Naj ti bo znano, peneze, štere sam ti na pot dala, sem iz odaje mleka dobila. I da sem jaz v vsaki pisker tretjino vode vlejala, je pravično bilo, ka je tretjina penez tůdi v vodo vržena.“

Bojna.

Den zmage se dnes obhaja. Istinska, prava zmaga je to, štera na večne čase slavi zmagovalca. Zmage toga sveta so prah i dini, raskadijo se nagloma. Kak imenitni vojvodje so bili že na sveti i zmagali milijone, pa na mesti njihovih zmag se ravno ali premagani vršeni giznavo, ali pa razvaline, podrtine kričijo glasno mimoidočim: zmago je premagao tů čas. — Kristusova zmaga je pa večna. Večno je premagana smrt z peklom i grehom. Vekomaj de živo v svetom blaženstvi v nebi, ki se v deleži njegove zmage. I kaj je to? Premagaj sebé, obitadaj greh pa smrt ti ne de škodila pa pekel je za tebe ne vstvorjen. Če maš sto svetinj na prsah, če se ti zavolo junaštva casari in Kralji vklanajo, kaj ti to hasni, če si rob greha, zajetuik hůdoga důha? Vstanenje naj bo v tvojoj důši ob spomini Gospodovga od mrtvih vstanenja! Oživi se, povrži grob greha, samo mesto naj se pozna, kje si ležao i prtojve, v štere si zasůkan bio, to je telo svoje naj bo samo še to staro, ali důša njegova naj se obůdi, ožive, nebo gledaj, v Jezusovo lepoto se vtopi, skači, kak iskra po strnišči z edne dobre misli na drugo pa jočič se veseli. Joči, zakaj si razžalo Jezusa, glej, ohladavec nebeski, večna dobrota je on i veseli se vrajži ne si več, Jezusov si postao zato, ka nesčeš grešiti.

Poročila z bojišč so sledeča:

Rusko bojišče. Pri Lucki so Rusi odbiti. Pri Baranovici so jih naši vise 300 zgrabili i strlivo zaptenili. Nikolajevič nadvojvodo, bivšega poveljnika ruske vojske je nova vlada dala zapreti. Te je najbolje proti miri bio.

Talijanske bojišče. 100 ppolk je 315

Talijanov zgrabo i nekaj strliva zapleno pri Gorici.

Francozko bojišče. Francozi i Angleži so nekaj malo napredůvali.

Vojaki Srca Jezusovoga. V Severnoj Ameriki v dežele Alaske Haine imenůvanj vojaškoj naselbini se je iz 10. pp. nabralo 100 vojakov v te namen, ka do vsaki prvi pėtek ali nedelo pobožno častili Srce Jezusovo i širili trojno vojaško jakost: *čistočo, trepnost i pošteno govorjenje*. Njihov vojaški důhovnik Ferry John, so njim neki prvi petek etak razložili geslo njihovoga društva: „Samo tisti vojak je vreden, ka bi se zvao za pravoga domolůba, istinskoga kršćenika i po pravici za Kristusovoga viteza, šteri skrbno pazi na stanovsko svojo čistočo, je jako-jako zmeren v živanji opojne pijače i svoja vůsta, srce, pamet občuva vsako kletne, nezadovoljne, tožljive reči. Kak lelija čisti mladenec in mož Jezus Kristus, ki se je sveto radůvao na svatbi v Kani, ki se je z globokim mučanjem ne da bi samo reč zazino na tožbo, pogrozo v krvnom morji ponižanja in trpljenja, ki je junaški mantrnik, kda na krotki objem razpróstira roke na križi: On je naš vzor.“ — Po tom vzori se ravnao ti vojaki i po njihovom zgledi nečistosti i preklinjanji je pot zaprte kak prijanosti. Samo ednok se je spozabo neki z sebé i se zapojo, ali to ga je tak bolelo, ka je ostro pokoro delao za pijanost. za edno pijanost. Slovenski vojaki, bole to ne mō razlagali.

Dom i svet. — Glási.

Od naših vojakov. Mrtev je: Kós Jožef od Sv. Sebeštjana, febr. 25 je v glavo streljen, kak naznanja Vass Jožef, pešak 83. pp. z Martjanec. Horvat Jožef z Kůpsinec lani nov. 3. na Romanskom i Báthori Jožef z Kůpsinec, febr. 17. letos v občini Fjer v Albaniji. V njem je zgůba oča, ki je tůdi na bojišči, svoje najmočnejše vůpanje, kak nam sam naznanja z tužnim srcem. — Prosimo dobre naše naročnike, naj molijo i darůjejo konči edno sv. obhajilo za naše pokojne vojake. To bo najbolje potolažilo njihove domače, kaj iz srca želemo od Srca Jezusovoga.

Na mlativec i žetvo dobijo vojaki slobošćino, ali morejo se sami glasiti na reporti pri svojem vojaškom zapovedništvu. Dobijo pa to slobošćino i gorični posestniki. Obćinski poglavarje več ne smejo moldbenic delati. Oča posestnik i njegovi domači sin, zet, brat se smejo samo glasiti za dopůst.

Navuk za tretji red sv. Franćiška bo na vůzemski ponedlek popoldne ob treh v Črensovcih.

Velika povoden nas je opet pohodila. V kratkom polleti to že ta tretja. Tečas se je pa Můra bolše obnašala, kak Ledava i Črnec. Te drůgi tepeš je takši ples zagnao, ne vem kdo njemi zigrao, ka nas je ne vō z hiš půsto. Ali lahko ga dober Bog poslao za pokoro i strašilo?

Novi Notariuš. V Črensovcih je ednoglasno zvoljen bivši notariuški namestnik Graššanovič Géza za notariuša. Čestitamo.

Rusija. Veliki knezi so pristopili novoj vladi i svoja vojvodinjska imanja prepůstili državi. — Carico so pred sod postavili ka je brš z Nemci držala, rojena Nemica je naime. — Carsko družino spravijo v Anglijo.

Meksika je pod orožje pozvala svojo vojsko proti Ameriki. Boj še ne napovedan.

Naši půšpeki (škofi) so imeli v Budapesti shod, na šterom so o kot. samoupravi (autonomiji) razpravljali.

Mrtev vas pozdravlja. Vörös Viktor, praporščák (zászlós, Fähnrich) 64 pp. z Beltinec je té. Pred kratkim je od njegovoga poročnika g. Ivana Marinćka našemi vredništvu žalostna novica poslana, ka je vogrskomi Slovenci, Vörös Viktori, praporščaki febr. 26. granata glavo odtrgala. Z žalostnim glasom obreštimo stariše Vörösove. Kak smo se pa presentili se ve da z veseljom, kda nam to sinovino pismo prinesejo, štero je marc. 13. v. Ljubljani na pošto dano i v šterom njim javlja da se na izpit pripravlja. Nato pozvedavamo v Ljubljani i od g. Vörösa te odgovor dobimo, naj se ne štaramo za njega, je živ po zdrav i ka da vogrške Slovence vse lepo pozdraviti. Pomota o njegovej smrti je pa tak le nastala. Močen topniški ogenj je bio od obe strani febr. 26. Kre njega je spadnola dol žareča se s plinom (gazom) napunjena granata, štera je ednomi njegovomi sosedu glavo odtrgala, drůgomi roko i nogo, njega je pa vrgeo na tla slap i plin od njé. Omedlo je i brez zavesti je ležao dva dni i edno noć. Te se je predramo. Poročnik, njegov pajdaš, kda se je ta nesreća zgodila, je poslao ordonanca naj pogledne, kaj se je zgodilo. Te kak ovara g. Vörösa brez zvestnoga ležati, poleg njega pa odtrgano glavo pajdašovo, v sili i strahi poročniki naznani, ka je granata g. praporščaki glavo odtrgala. Ité, da je od ročne bombe ranjen mogo iti prle v bolnišnico, kak je Vörös k zavesti prišo, je drůgoga naznanila ne moglo dati, kak je dao. — Hvala Bogi, ka je pomota bila to, ka g. Vörös praporščák žive i srćno prosi naše molitve, da bi ga dober Bog ohrano življenji, rad bi naime postao důhovnik i pomagao rešůvati vaše důše, dragi Slovenci. Tů bodi omenjeno tůdi, ka je g. Vörös tůdi odlikavan že z velikov srebrnov i bronastov svetinjov.

Z Rusije pozdravljata svoje domače i poznanke po dopisnici našemi vredništvu poslanoj Slavič Matjaš z Beltinec i Berendiaš Franc z Gaucan. 8. decembra sta vlovljeniva, nahajata se v Kiewi zdraviva.

April 16. je opet tisti den, kda nam može i dečke z domi potegne vojska. Rojeni od 1872 do 1891 in od 1867 do 1899 moro pod orožje stopiti, če so za vojaško slůžbo sposobni bili spoznani. — Edno, samo edno reč bi

melj k vam dragi slovenski vojaki, iz med šterih, Bog ve koliki se ne poslovijo od nas za večni sod, to ne zbirajte se v krčmi, ne pijančevajte, molite, prečistite se, z cerkvi idite svojo pot, v krčmo pa samo teliko, kaj je potrebno za življenje. Krčme so ne zato, ka bi si duše v njih pogubili nego jedino zato, naj si telo v njih okrepite. To edno reč poslušnite.

Slovo vzemajo. *Maučec* Ludovik ognjičar, *Maučec* Martin, tapničar z Gaučan i *Čeh* Ivan z Polane od fare svoje i cele slovenske krajine, očē, materē, bratov, sester, duhovnikov, prijátlov, neprijátlov, vsem se zahvalijo za dobrote i prošjo vse za odpúščenje, poleg svoje prisege radi ido kraljá i domovino braniti, ido v te najveksi ogenj pa li se ne bojijo, zato ka je z njimi on, ki vodi celoga sveta boj: dober Bog. ravnotak se poslovi *Talijan* Štefan, desetnik 83. pp. iz Sela od svojih vseh dragih domačih, svojega plebanoša i vrednika Novin; *Lovrenčič* Štefan, *Berdén*, Janoš, *Malatič* Štefan, *Ošlaj* Franc, *Török* Jožef, *Vogrin* Jožef z Filovec, i vsi 18 let stari, najmlajši vojaki z Male Polane; *Žižek* Štefan, z D. Bistrice, *Ritlop* Ivan i *Nedelko* Vince z Gornje, *Štavnitar* Štefan z Štrigove, *Szalai* Marko z Črensovec, *Pučko* Ivan, *Cigút* Ivan, *Gerič* Štefan z V. Polane, *Gerič* Štefan z M. Polane, *Krlj* Ivan z Hotize pešaki 26. pp., *Cigan* Janoš, domobr. 18. dpp. *Rajbar* Štefan, *Domijan* Jožef, *Horvat* Alojz z tišinskefare od predragih starišov, bratje, rodbine, žen, deče, poznančov, domačih gospodov duhovnikov, domače cerkvice, i občine, vrednika naših listov, od sestér v bolnišnici sobočkoj i gospoda zdravnika dr. Gaigera. Poslovijo še od mile domovine i od nas njihovih dragih i žalostnim srcom gledamo za njimi. šteri idejo se darúvat za nas, za našo domovino kda drevje še nema listja, rože ne cvetja. Ali naj se potolažimo, nam velijo. Oni obljúbi, da ostanejo do smrti ne samo pravi Slovenci, nego predvsem verni Kristjani in srčni vojaki. To nas naj tolaži pa molitev za nje.

To je podpora. Grof Batthyány Vilmos, púšpek (škof) nytranski so desetjezér koroni podpore poslali madjarskomi pobožnomi listi „A Sziv“, šteri vsako nedelo shaja v toj velikoči, kak naše Novine. Jezniti, ki ga vrejšujejo, se toplo, navdušeno zahvalijo na podpori zato, ka do ga mogli zdaj bolje širiti med vojaki, ka do mogli več dúš z njim rešiti. — Rešenje dúš, je cilj túdi Novinam, zato je podpirajte, dragi krščeniki. Jezere toti ne morete dati na njé, ali nekaj malo pa včas le lahko zmolite v té namen i vržete siromaškomi Jezusi na pomoč kakši groš, ka de se njegova sv. reč bolje širila i vzdržavala. Njegov interes je stoteren.

Italjansko. Kak listi poročajo se je túdi tú začnola revolucija; v več mestah je proglašeno obsedno stanje. Zavolo cenzure se malo zve.

Amerika. se naglo oborožuje in se pripravlja na bojno z Nemčijov.

Če se prehladimo, nastopajo v katrigah „strupi (gifti) prehlajenja“ šteri nam povzročaj bolečine. Če preveč delamo, nastopajo v kotrigah „snovi vtrújenja“, šteri skodijo detovanji mišic. Oboje odpravimo, če se ribljemo z Fellerovim „Elsa-fluidom“. Pred bojske cene. 12 steklinie postnine prosto pošleza 6 kron lekarnar E. V. Feller, Stubica, Centrala 146. Horv.

Morilec nekdašnje srbske Kraljice, Dragi, Rišič, srbski polkovnik se je vtopo. Bio je túdi na Midas ladji, štero je remški podmorski čun potopo.

Pozdrav pošilajo: *Edšid* Jožef, pešak 26. pp. z Gederovec; se za srečnoga se čuti, ka slovenski vojaki po vseh doželah dobijo do rok dobro čtenje v svojoj maternoj reši štero je gordži v teh groznih dnévah. Prosi molitve za uboge vojake. *Stojko* Jurij, desetnik 20. dpp. z Gomilic, starišam, ženi, deteti, prosi molitve za vojake; veselijo se vsi našim Novinam, ón Slovenec je more Vogrom tolmačiti; *Bobovec* Andraš, paziteo zajetih; zahvali se v Marijinom imeni za lepo čtenje naše, štero njemi je velika podpora za dúšno življenje v tójini. *Zilavec* Janoš, četorvdja B. pp. z Vadarec, vsem duhovnikom, posebno gračkim i cankovskimi, vsem Slovencom, starišom, ženi, bratji, dobrotnikom i 12. Roši Sv. R. V. Ze tretje leto trpi z našimi Slovenci v strelnih jarkah vnogo za domovino, lahko se vŕpa zato, ka poslušnejo domači vročo prošnjo vseh slovenskih vojakov, stera je ta: ne *pohajajte krčme; ženski spol, živi čisto i ponizno*: *Krajcar* Jožef podd. z G. Sinika, g. plebanoši, svojim domačim i celoj fari i žele vsem veselo allelujo.

Slovo vzemoo. *Režonja* Ferenc, pešak, 29. pp. z M Polane, *Bernjak* Martin z Ižekovec, *Vugrinec* Ivan, domobr. 20. dpp. z Ivanec od starišav, bratje, pajdaša, fare domače i duhovnikov; srčno se zahvalijo vsem za dobroto njim skazano, prosi odpúščenje i se zročijo vsem v gorečo molitev, ka z ognja povražnoga, kam ido, pride nazaj v veseli slovenski kraji.

Za mir gučijo v Rusiji i v Angliji. Naši namenijo znova ponúčiti mir Rusiji. Zdaj brščas bo sprejet.

V znak je zletelo. v Vladivostoki na Ruskom 7 milijon rubelov vredno strlivo i 100 jezer puda pamuta. — V Tordi pri nas je vmoro zemeljski ge 13 ljúdi.

Pruški vojvoda Fridrich Karol, šteroga so Angleži ranjenoga sgrabili, je vmro od ran.

Rusija. Nemiri dale trpijo. Car šče na Angleško pobegnoti. Carinjo so obtožili, ka je ona povzročila, te velike zmešnjave.

Pošta.

Šerúga J. podžlačni. Sv. Seb. prepisao sem Novine. V ponedlek pridi. *Oletič M. Sv. Martin.* Daj edne Novine in List brezplačno vsele Križanič Juliki deteti v Gradišcar, zato ka me lepo prosila i je sirvta.

Markovič Ferenc, *pešaka domači.* Naznanite mi, če ste že kaj od vašega zvedili, ka ga te ne mo dali dale iskati.

Janez Berden. *Hrastje.* Penezi so prisli. Hvola. *Čur Ferenc.* *Čopinci.* Pošlem sinovi. Vojaki nikaj ne platijo, samo se podpora prosi po mogočnosti od dnih, ki morejo kaj dati.

Vsem veselo allelujo želemo. *Kozar Jula.* *Martinje.* Bog plati na dari za samostan.

Borejčarje mate 14 Novin pri Marič Mihali v Sobóti. Zakaj ne hodite po nje, prosimo odgovor? Listov brez Novin ne damo.

Radostno sliko

moči, snage nam kaže zdrav človek. V seligadelma tek. Sliko nevoljeka pa, čega mučijetrganja, protinski neuralgični betagi bodanje kanemor delati i oslabi. Fellerov „Elsafluid“ z svojim izvrstnim

Učinkom bolečine hitro odpravi. Vrači bol v lei, glavi, zobeh, ramah, hrbti i križecah. Odpravi betege, štere si človek spravi po prehlajenji, na vetri, od prepaha; mokroga vremena i slatnivanja, kak kašeo, našec, zaslinjenost, gutobol, zato bi to sredstvo mogli vsikdar pri roki meti. Vnogo zdravnikov je rabi i priporoča. Ribanje z „Elsafluidom“ jako pomaga proti trdavi, oslabljenosti, nesnenosti, slabomi pogledi. Mi ne delamo poskušnje z nepoznanimi sredstvi, niti z takšimi, štera se „brezplačno“, to je „zabadač“ pontijajo, da ta li dosta penez stanejo i nikaj ne hasnijo. Fellerov „Elsafluid“ je pa že vnogo let poskušano dobro vrastvo, štero vnogo jezér pisem hvali i njemi je najvekse odlikovanje podeljeno. Cene predbojske: 12 malih, 6 dupliških, ali 2 specialnivi kanti poštnive prosto 6 k., 24 malih ali 12 dupliških ali 4 specialne kante franko 10 k. 60 fl. i 48 malih ali 24 dupliških ali 8 specialnih kant franko 20 k. pri lekarniki.

Feller V. Eugen. Stubica
Centrala 146. (Hrvatska).

Če nemamo téka, ali nas mantra riganja, nas želo-dec bole, obisti žgejo, se pri nas stavlja, pomagajo Fellerve poganjajoce rebarbarske „Elsa pilule“. Cene predbojske: 6 skatelj franko 4 k. 40 f., 12 skatelj 8 k. 40 f. Oboje vrastvo se dobi pri lekarniki Feller V. Eugen Stubica Centrala 146. Horv.

Zdrava plüča

odporni disni organi so fundament dugoga življenja. Tem občutljivim organom lahko vnogo škodi (kak veter mraz, prah, dim, suhota) i kužne bolezni. Da nepretrgano morejo veliko dela zvršavati, ne čudo, ce njim to delo včas premoti bolečina v guti, kašljanje, sline, zamuknjenost, teško dihanje, prsne bolecine, smicanje v ramah, bolečina v hrbti i druge posledice prenapornoga dela ali je pa mantrajo betegi shajajoci od prehlanosti. To túdi znamo, ka včas z maloga oslabljenja velika bolezen guta i plüč naraste. Dobro je zato vsikdar pri hiši meti zagorski sirup za prsi (Syrupus pectoralis), šteri bolezen vtiša recke topi, pomaga proti kašlji i zvužgalini. Vnogo ljúdi, ki so že dosta vrastva brez uspeha pozkušili, pravi, da zagorski prsni sirup jako krepi plüča, čistí gut i poživlja celi organizem. V mrzлом poletji, v spremljivih oktoberskih i aprilskih dnévah je potreben neobhodno vsem, ki dosta moro gucati, so dosta na prostom ali pa v zaprtih, prašnatih delavnicah delajo, nadale slabim i deci.

Vnogo zahvalnih pisem potrdi, da plüča oživlja, prebavanje i hranenje pomore pa zavolo dobrega téka ga deca i slabi jako štimajo. Veliko prednost ma, ka plüča prehlajenja občuva i vtrdi. Zdravniki ga túdi jako preporočajo i se nalahci lahko notrijemljé, ne kak kakši neposkušani inozemski teji, karamelle, pastile i druge takše reci. Cene predbojske: 2 kanti frako za 5 koron pošlje v pravoj kakovosti FELLER V. EUGEN lekarnik STUBICA CENTRALE 146 (Zagreb žup.)